

2014W1186(1) en 2014W1186(2)

12 mei 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat te
Breda,

tegen:

(*wijlen*) **[naam]**
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 1 (inzake klacht 2014W1186),
tijdens zijn leven lid van de Congregatie der Broeders van de Heilige
Aloysius Gonzaga (hierna te noemen: de Congregatie),

en

(*wijlen*) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 2 (inzake klacht 2014W1186(2)),
tijdens zijn leven lid van de Congregatie.

1. De procedure

De klaagschriften zijn door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op respectievelijk 1 augustus 2014 en 30 september 2014.

Op 13 november 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op de klaagschriften ingekomen van broeder [naam], algemeen overste van de Congregatie.

Op 21 juli 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden waarbij beide klachten door de Klachtencommissie (partieel) gegrond zijn bevonden.

Op respectievelijk 15 september 2015 en 18 februari 2016 heeft de griffie verzoeken tot herziening van beide adviezen ontvangen van mr. Van Berckel-van der Rijken.

Op respectievelijk 30 oktober 2015 en 2 maart 2016 heeft de bijzondere kamer van de Klachtencommissie de herzieningen gegrond verklaard en bepaald dat de zaken opnieuw behandeld moesten worden.

Op 7 april 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Berckel-van der Rijken. Namens de Congregatie is verschenen broeder [datum].

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Voor de inhoud van de klachten wordt in de eerste plaats verwezen naar de adviezen van de Klachtencommissie d.d. 28 augustus 2015 (aangeklaagde 1) en 27 november 2015 (aangeklaagde 2). Voorts heeft klager ter zitting het volgende aangevuld op de eerdere adviezen.

Ten aanzien van aangeklaagde 1

Aangeklaagde heeft klager gedurende het brugklasjaar (1969-1970) regelmatig in de weekenden misbruikt. Dit misbruik bestond uit orale penetratie en anale penetratie van klager.

Ten aanzien van aangeklaagde 2

Aangeklaagde heeft klager gedurende een jaar ongeveer eens per week in de ziekenzaal misbruikt. Dit misbruik bestond uit orale penetratie. Ook heeft aangeklaagde klager in elk geval eenmaal anaal gepenetreerd. Klager herinnert zich nog dat hij door een soort van roesmiddel half verdoofd was.

2.2. Voor de gevolgen van het misbruik op het leven van klager wordt verwezen naar de adviezen van de Klachtencommissie d.d. 28 augustus 2015 (aangeklaagde 1) en 27 november 2015 (aangeklaagde 2).

2.3. Het doel van deze klachtenprocedures is voor klager om zijn verhaal te kunnen doen, erkenning te krijgen en het hoofdstuk van het seksueel misbruik voor zichzelf af te kunnen sluiten. Klager wil daarnaast ook dat zijn verhaal de klachten van andere klagers ondersteunt.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Van de zijde van de Congregatie is niet inhoudelijk gereageerd na bovengenoemde adviezen van de Klachtencommissie.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn meer dan veertig jaar verstreken sedert de feiten die klager de aangeklaagden verwijt zich hebben voorgedaan. Alleen al door het overlijden van de aangeklaagden zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

Ten aanzien van aangeklaagde 1

4.4. Aangeklaagde heeft klager gedurende het brugklasjaar (1969-1970) regelmatig in de weekenden misbruikt. Dit misbruik bestond uit orale penetratie en anale penetratie van klager door aangeklaagde.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. De Klachtencommissie heeft klager tijdens de hoorzitting indringend ondervraagd over - onder meer - wat klager op welk moment met zijn therapeut(en) besproken heeft. Op de vraag wat klager concreet voor zich zag met betrekking tot de verkrachting door aangeklaagde, antwoordde klager - hevig geëmotioneerd - dat hij de ruimte niet in wilde. Dit sterkt de Klachtencommissie in haar overtuiging aangaande de geloofwaardigheid en oprechtheid van klager gezien ook het feit dat klager op dit moment nog in een (verwerkings-)proces zit.

Daarnaast wordt de klacht ondersteund door de verklaring van de echtgenote van klager, mevrouw [naam]. De Klachtencommissie heeft mevrouw [naam] tijdens de hoorzitting op een indringende manier ondervraagd en zij onderschrijft het verhaal van klager. Voorts is er de verklaring van [naam] van [instelling] d.d. 18 februari 2016 waaruit blijkt dat klager vanaf het vijfde gesprek in 2012 concreet heeft vermeld dat hij door aangeklaagde werd misbruikt in het eerste jaar op [internaat]. In de gesprekken met [naam] begon klager de beelden en herbelevingen, die vanaf 2012 in toenemende mate opkwamen, vanaf 2013 steeds meer te duiden. Klager heeft tegenover [naam] in 2013 verklaard dat hij oraal en anaal gepenetreerd was door aangeklaagde. Tenslotte is er de verklaring d.d. 12 februari 2016 van [naam], huisarts van klager. [Huisarts] verklaart dat klager haar heeft verteld over het misbruik door aangeklaagde, bestaande uit orale en anale penetratie.

4.5. De Klachtencommissie is ervan overtuigd geraakt dat bij klager sinds 2012 door de gesprekken met de heer [naam] meer beelden en herbelevingen omhoog kwamen, welke hij in de gesprekken met de heer [naam] in 2013 pas goed kon duiden. Pas toen kon hij ook scherper zien dat het seksueel misbruik ook inhield de orale en anale verkrachting. Alles in onderlinge samenhang bezien, mede in ogenschouw genomen klagers verklaring over het langdurige proces van de interpretatie van de beelden en herbelevingen, vindt de Klachtencommissie het verhaal van klager oprecht en integer overkomen. Dit, in combinatie met de steunverklaringen, maakt dat de Klachtencommissie de feiten waarop klager zijn klacht baseert aannemelijk acht.

Ten aanzien van aangeklaagde 2

4.6. Aangeklaagde heeft klager gedurende een jaar ongeveer eens per week in de ziekenzaal misbruikt. Dit misbruik bestond voornamelijk uit orale penetratie. Ook heeft aangeklaagde klager in elk geval eenmaal anaal gepenetreerd.

4.7. De Klachtencommissie verwijst voor de overwegingen ten aanzien van de aannemelijkheid van de feiten waarop klager zijn klacht heeft gebaseerd naar hetgeen hierboven ten aanzien van aangeklaagde 1 is overwogen. Ten aanzien van de onderhavige klacht geldt eveneens dat alles in onderlinge samenhang bezien maakt dat de Klachtencommissie ook voldoende steunbewijs aanwezig acht zodat zij zal adviseren om de grond ook ten aanzien van deze aangeklaagde gegrond te verklaren.

4.8. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door beide aangeklaagden met misbruik van gezag en gezien de afhankelijkheidsrelatie waarin klager tot aangeklaagden stond hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 12/13 jaar oud. Aangeklaagden waren voor hem personen waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.9. Gelet op het feit dat de aangeklaagden zijn overleden kunnen tegen hen geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klachten, alsmede de

erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuyging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.10. Over financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij gegrondverklaring van de klachten door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie der Broeders van de Heilige Aloysius Gonzaga de klachten, voor zover thans van belang, ten aanzien van aangeklaagde 1 (2014W1186) en ten aanzien van aangeklaagde 2 (2014W1186(2)) gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 12 mei 2016 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en W.A.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. H.L. Miedema, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.